

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **J. S.**
zastoupen JUDr. Radkem Bechyně, advokátem
se sídlem advokátní kanceláře Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. listopadu 2019, č. j. KUKHK-33165/DS/2019/Er,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského Nový Bydžov, č. j. NB-D/0104/19/DUS-9 ze dne 27. 8. 2019, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon

o silničním provozu“), uložil mu pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti v trvání 12 měsíců, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Dále mu uložil povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí. Svou argumentaci rozdělil do dvou okruhů. V prvním z nich se zaměřil zejména na námitky týkající se neprokázání materiálních znaků projednávaného přestupku. Má za to, že svým jednáním naplnil pouze formální znaky deliktního jednání, které je mu kladeno za vinu.
3. Žalobce je dále toho názoru, že žalovaný se absencí materiálních znaků přestupku ani nezabýval. Ten měl pouze uvést, že došlo k závažnému porušení veřejného zájmu, kterým je, aby se na pozemních komunikacích pohybovalo co nejmenší množství řidičů, jež řídí bez příslušné skupiny řidičského oprávnění.
4. Dle žalobce je však nutno rozlišovat, zda se jedná o řidiče, který řídí bez příslušné skupiny oprávnění, jejímž držitelem nikdy nebyl a je tedy zjevné, že nikdy nesplnil zákonem stanovené požadavky pro vydání dané skupiny oprávnění, či zda již dotčený v minulosti držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění byl. Podotkl přitom, že on již držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění byl. Ve svém protiprávním jednání tak neshledal zásadní narušení veřejného zájmu, neboť v minulosti prokázal, že je osobou způsobilou k držení příslušného řidičského oprávnění. Svým jednáním proto nemohl ohrožovat účastníky silničního provozu, jelikož prokazatelně oplývá zkušenostmi s řízením motorových vozidel.
5. Na základě této hypotézy žalobce dovodil, že naplnil pouze formální znaky přestupkového jednání, kdy v době spáchání přestupku nebyl dle litery zákona držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění. Vědom si rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011 - 52, v němž bylo uvedeno, že naplněním formálních znaků přestupku dochází i k naplnění znaků přestupku materiálních, však doplnil, že je i v těchto případech možné aby materiální znaky přestupku naplněny nebyly, a to za předpokladu existence "*zvláštních okolností případu*" (viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012 č. j. 7 As 137/2011 - 52). Žalovaný sice uvedl, že žádné zvláštní okolnosti neshledal, ovšem neuvedl explicitně, o jaké zvláštní okolnosti by se mělo jednat a ani konkrétně nevyvrátil, že k těmto okolnostem nedošlo.
6. Hlavní argumentací druhého okruhu žalobních námitek byla dobrá víra žalobce. Ten uvedl, že po dobu, po kterou nebyl držitelem řidičského oprávnění, motorová vozidla neužíval. Po uplynutí lhůty blokace řidičského oprávnění se však plně zapojil do svých pracovních povinností, kdy takto konal v dobré víře. Povinnost, že v případě pozbytí řidičského oprávnění z důvodu trestu či sankce zákazu činnosti je nutno o navrácení řidičského oprávnění požádat, je sice stanovena zákonem, avšak ze závěrů Krajského úřadu Ústeckého kraje v rozhodnutí ze dne 11. 4. 2014, č. j.: 1358/DS/2014, se podává, že tato skutečnost není mezi veřejností známa a účastníci silničního provozu tedy konají v dobré víře, že po uplynutí trestu zákazu činnosti mohou pokračovat v řízení motorových vozidel bez dalšího omezení. Krajský úřad Ústeckého kraje vychází v citovaném rozhodnutí z doporučujícího stanoviska Ministerstva dopravy.

7. Žalobce poukázal na toto rozhodnutí i z toho důvodu, že předpokládá určitou právní jistotu, tedy že totožný správní orgán bude postupovat v totožné věci při rozhodování shodně. Smyslem stanoviska Ministerstva dopravy je poučení obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, aby v případě pozbytí řidičského oprávnění byly dotčené osoby dostatečně poučeny o veškerých dopadech a povinnostech z pozbytí řidičského oprávnění plynoucích. Žalobce je toho názoru, že písemností nazvanou *"oznámení o dosažení 12 ti bodů v bodovém hodnocení řidiče...."* správní orgán I. stupně toto doporučující stanovisko Ministerstva dopravy nenaplnil. Žalobce nebyl náležitě poučen o skutečnosti, že uplynutím trestu či sankce zákazu činnosti automaticky nenabývá zpět řidičské oprávnění.
8. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. Krajský soud pouze doplňuje, že této žádosti nebylo vyhověno usnesením ze dne 13. 12. 2019, č. j. 30A 106/2019- 29, které nabylo právní moci dne 20. 12. 2019.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 10. 12. 2019 shrnul dosavadní průběh řízení před správními orgány a to včetně specifikace přestupkového jednání. Plně odkázal na žalované rozhodnutí, v němž se, dle jeho názoru, věci podrobně zabýval.
10. Následně doplnil teoretickou pasáž týkající se forem možného zavinění přestupku. Poukázal zejména na úmysl nepřímý. Konstatoval, že: *„srozumění jednatelů se způsobením následku u nepřímého úmyslu vyjadřuje jeho aktivní volní vztah k následku, který není přímým cílem jeho jednání ani nevyhnutelným prostředkem k dosažení jiného jím sledovaného cíle, nýbrž nechtěným (vedlejší) následkem jeho jednání, kdy je jednatel srozuměn s tím, že dosažení jím sledovaného cíle předpokládá způsobení tohoto následku.“* K projednávané věci se dále nevyjádřil.
11. Konečně uzavřel, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným a ničím nevyvráceným skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání. Na základě výše uvedených skutečností navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ani žalovaný nevyjádřili nesouhlas s takovým postupem, ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O věci usoudil následovně.
13. Ze spisu správního orgánu prvního stupně č. j. NB-D/0104/19/DUS, sp. zn. 3108/2019 (dále jen „správní spis“), krajský soud zjistil, že žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu v příčinné souvislosti s porušením ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Tohoto přestupku se dopustil úmyslně tím, že dne 16. 3. 2019 v 09:42 hod. byl na pozemní komunikaci v obci Petrovice, nedaleko domu č. p. 11 zastaven a kontrolován příslušníky Policie ČR, a to při řízení motorového vozidla tovární značky Škoda Fabia, registrační značky X. Při kontrole bylo zjištěno, že není držitelem příslušné skupiny

řidičského oprávnění. Žalobce řídil motorové vozidlo po ukončení zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, ačkoliv nepožádal o vrácení řidičského oprávnění (viz „oznámení přestupku“ Policie ČR, Obvodní oddělení Nový Bydžov, č. j. KRPH-26831-11/PŘ-2019-050215).

14. Ve správním spisu je dále založen úřední záznam o podání vysvětlení řidiče vozidla (žalobce). Z něj se podává, že žalobce využil vozidlo k tomu, aby se dopravil do sběrného dvora s odpadem. Touto jízdou se chtěl připravit na závěrečnou zkoušku (jízdu), která ho v té době čekala. Dále se ve správním spisu nachází úřední záznam podání vysvětlení majitele vozidla – matky žalobce i úřední záznam zasahujících policistů, z něhož vyplývá, že se žalobce k činu doznal. Dále je ve správním spisu založeno usnesení Okresního soudu v Hradci Králové č. j. 1 T 151/2017-74 o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, které nabylo právní moci dne 12. 2. 2019.
15. Dne 30. 5. 2019 byl v předmětné věci vydán příkaz, č. j. NB-D/0104/19/DUS – 2, jímž byl žalobce shledán vinným z výše uvedeného přestupku, proti němuž podal zmocněnec žalobce včasný odpor.
16. Správní orgán písemností ze dne 3. 7. 2019 předvolal žalobce, resp. jeho zástupce k ústnímu jednání na den 29. 7. 2019 (doručeno dne 8. 7. 2019). Na týž den byli předvoláni rovněž svědci (zasahující policisté). Dne 25. 7. 2019 byla doručena správnímu orgánu omluva z ústního jednání, kde krom jiného je uveden návrh na výslech svědků – zasahujících policistů, jelikož žalobce věc přehodnotil a konstatoval, že vozidlo v době spáchání přestupku neřídil. Ve stanoveném termínu proběhlo ústní jednání, zástupce obviněného se omluvil.
17. Z výpovědi svědků vyplynulo, že vozidlo Škoda Fabia, RZ X, které bylo v rámci BESIPU zastaveno, a kontrolováno v obci Petrovice v blízkosti domu čp. 11, řídil žalobce. Ve vozidle se nacházel sám a po vystoupení z vozidla uvedl, že nevlastní příslušné řidičské oprávnění, že mu ještě nebylo vráceno. Následně zavolal matce – vlastníkovu vozidla, aby si přišla vyzvednout od tohoto vozidla klíče. Z konání ústního jednání byl sepsán protokol o dokazování.
18. Písemností ze dne 20. 8. 2019 vyzval správní orgán zástupce žalobce k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Dne 23. 8. 2019 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. To si kladlo za cíl upozornit správní orgány na nedostatečné prokázání materiálního znaku přestupku (a to např. i ve vztahu k dostupné infrastruktuře a povětrnostním podmínkám). Zmocněnec žalobce žádal, aby bylo provedeno místní šetření, a to na shodném místě, ve shodnou denní dobu a den v roce, jak se přestupek stal. Dne 27. 8. 2019 bylo vydáno prvoinstanční správní rozhodnutí ve věci. Zmocněnec žalobce v podaném odvolání namítal nedostatečné prokázání materiálního znaku přestupku v obdobném duchu, jako tomu bylo v průběhu správního řízení a dodal, že nebylo nade vší pochybnost prokázáno, že předmětného přestupku se dopustil žalobce. O odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím.
19. Krajský soud po pečlivém zvážení věci konstatuje, že **žaloba není důvodná**.
20. Předně soud připomíná, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí

správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu; k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, 5 č. j. 7 Afs 104/2004-54, nebo např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42. „*Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60)*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2019, č. j. 7 Afs 158/2019-37). Byť se v tomto případě jednalo o jednání před Nejvyšším správním soudem, lze však konstatovat, že tato problematika se vztahuje i k rozhodování před soudem krajským. (veškerá judikatura Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozhodnutí je dostupná na www.nssoud.cz).

21. Jestliže tedy soud shledá, že strana žalující v žalobě vytkl napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud rovněž jen v obecné rovině. Toto stanovisko zaujal i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, který konstatoval, že: „*Smyslem uvedení žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) je jednoznačné ustanovení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby... . míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“
22. V návaznosti na shora uvedené nezbyvá než konstatovat, že obě žalobní námitky jsou zcela obecného charakteru. Žalobce nejprve brojil proti tomu, že žalovaný se dostatečně nezabýval naplněním materiálního znaku projednávaného přestupku, a to včetně problematiky možných „*zvláštních okolností případu*“. Žalobce vydedukoval, že se měl dopustit pouze formální stránky přestupku, neboť již v minulosti řidičským oprávněním disponoval, proto dopady jeho jednání nelze vyhodnotit jako rozporné s veřejným zájmem.
23. Krajský soud předesílá, že dle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti“), je přestupkem „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“. Přestupek je pak vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně. Materiální znak přestupku spočívá v tom, že protiprávní jednání přestupce porušuje nebo ohrožuje zákonem chráněné zájmy společnosti.
24. Soud v tomto směru podotýká, že zpravidla bývá již naplněním formální stránky přestupku naplněna zároveň i jeho stránka materiální. K tomu se vyjádřil již Nejvyšší správní soud nejen v rozsudku, na který odkazoval žalobce v podané žalobě, ale i ve svém

rozsudku ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 – 28, z něhož se podává, že: „Podle judikatury zdejšího soudu zpravidla není nutno, aby se správní orgány otázkou naplnění materiální stránky daného správního deliktu explicitně zabývaly i v odůvodnění svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že v případě správních deliktů je jejich materiální stránka dána již samotným naplněním skutkové podstaty deliktu [...] Obecně je přitom nutno vycházet z premisy, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.“

25. Žalobce se dopustil přestupku dle zákona o silničním provozu. Ten si přitom klade za cíl chránit bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích - důležitý společenský zájem. Toho je dosaženo (krom dalšího) i díky ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Právě toto ustanovení vyžaduje, aby motorová vozidla řídili pouze držitelé příslušných řidičských oprávnění. „Pokud tedy stěžovatel řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, je zjevné, že svým jednáním porušil a ohrozil uvedený zájem společnosti a naplnil tak skutkovou podstatu uvedenou v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu nejen po formální, ale i materiální stránce.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2017, č. j. 4 As 179/2017-48).
26. Stran této problematiky lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 42/2012-35, dle kterého: „řízení vozidla bez řidičského oprávnění vždy spadá do kategorie nebezpečného a nezodpovědného chování lidí v silničním provozu. Z daného rozpětí sankcí tedy logicky vyplývá, že zákonodárce nepovažoval žádný případ jízdy bez řidičského oprávnění za bagatelní, nýbrž vždy za společensky velmi nebezpečný, a proto také zvolil rozpětí sankcí s vysokou spodní hranicí“. Krajský soud tak nemá pochybnosti o naplnění materiální stránky přestupku. Bylo postaveno na jisto, že se přestupek stal tak, jak uvedeno výše. Z podkladů založených ve správním spisu lze proto naznat, že žalobce svým jednáním porušil zájem na ochraně bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích.
27. Nelze proto dále připisovat žádnou relevanci jeho tvrzení, že v minulosti řidičským průkazem disponoval, a proto byl schopen vozidlo bezpečně řídit. Krajský soud nespatřuje v tomto žádné zvláštní okolnosti, které by nebezpečnost jednání žalobce snižovaly natolik, že by nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku. Nejedná se tak o případ, kdy se k jednání žalobce naplňujícím formální znaky skutkové podstaty přestupku připojí další významné okolnosti vylučující porušení či ohrožení právem chráněného zájmu. Dlužno dodat, že shodný názor zastává i Nejvyšší správní soud: „K poukazu stěžovatele na nutnost rozlišovat mezi řidiči, kteří příslušnou skupinu řidičského oprávnění nikdy nevlastnili, a řidiči, kteří byli v minulosti držiteli tohoto oprávnění, Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že toto rozlišení řidičů provedené stěžovatelem nemá význam pro posouzení, zda byla naplněna skutková podstata uvedená v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu. Toto ustanovení totiž žádným způsobem nerozlišuje důvody, pro které řidič není držitelem příslušného řidičského oprávnění. Obě stěžovatelem takto vymezené skupiny řidičů tedy řízením motorových vozidel bez příslušného řidičského oprávnění porušují zákonem o silničním provozu chráněný zájem na bezpečnosti silničního provozu naprosto stejným způsobem. Skutečnost, zda řidič v minulosti byl držitelem řidičského oprávnění či nikoli, tedy nemůže mít vliv na posouzení viny za přestupek.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 189/2017 – 40).

28. Krajský soud dále odkazuje a ztotožňuje se se závěry prvoinstančního správního rozhodnutí. Správní orgán I. stupně v něm otázku společenské škodlivosti zvažoval velice pečlivě na stranách 2-3. Ve svých závěrech přitom vycházel z místních znalostí obce Petrovice, kde byl přestupek spáchán, dále informací, které bezprostředně souvisely s přestupkovým jednáním žalobce a zohlednil i tamější infrastrukturu. Rovněž uvažoval nad blízkostí obchodu s potravinami, mateřskou školou a dalšími veřejně přístupnými institucemi, a to vše ve vztahu k časovému horizontu deliktního jednání a z toho plynoucímu ohrožení společnosti. Žalovaný se této problematice věnoval již jen ve zcela obecné rovině. Protože však rozhodnutí správního orgánu I. a II. stupně tvoří jeden celek (srov. snesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80), nelze dát za pravdu žalobci, že by v odůvodnění svých rozhodnutí zůstaly správní orgány něčemu dlužny. Tato námitka není důvodná.
29. Druhou námitku, kterou žalobce vznesl, nazval „*zavinění přestupkového jednání*“. Dlužno dodat, že argumentace žalobce je stran této námitky zcela abstraktního charakteru. Žalobce odkazuje na rozhodnutí jiného správního orgánu, v jiné věci, které bylo vedeno s jiným přestupcem, za jiného skutkového a právního stavu a konečně nevyjádřil ani žádnou konkrétní souvislost se svou osobou. Rovněž poukazuje na nedostatky jiného správního řízení, které s ním někdy v minulosti mohlo být vedeno, ale nijak jej nekonkretizuje (například číslem jednacím), ba ani necituje pasáž, která by měla být přílehlavá pro nyní projednávanou věc. Uvedl pouze, že oznámení o dosažení 12 - ti bodů v bodovém hodnocení řidiče neobsahovalo řádné poučení o tom, že uplynutím sankce zákazu činnosti se automaticky nenabývá řidičské oprávnění zpět. Krajský soud však poznamenává, že žalobci nebyl v tomto případě odebrán řidičský průkaz z důvodu, že dosáhl 12 - ti bodů v bodovém hodnocení řidiče dle ustanovení § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, ale že pozbyl řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest zákazu činnosti dle ustanovení § 94a zákona o silničním provozu (k tomu ještě níže). Žalobcem vznesená námitka je tak zcela nepřiléhavá a není jasné, co jí žalobce vlastně sledoval. Krajský soud však naznal, že zcela hypoteticky, z obou shora nastíněných rozhodnutí, dovozoval žalobce pouze to, že pokud po uplynutí trestu zákazu činnosti (avšak bez řidičského oprávnění) řidiči řídí vozidlo, lze jejich jednání vyhodnotit jako „jednání v souladu s dobrou vírou“. V tomto se však mýlí.
30. Žalobce je, jakožto držitel řidičského oprávnění, povinen znát a dodržovat pravidla silničního provozu, mezi která patří i povědomí o bodovém hodnocení řidičů a maximální bodové míry, která jím nesmí být dosažena, aby nedošlo k odebrání řidičského oprávnění. Zároveň by si měl být vědom, že nelze řídit motorové vozidlo ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky. Tak tomu bylo i v jeho případě. Žalobci byl trestním příkazem Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2017, uložen zákaz činnosti motorových vozidel právě v důsledku požití návykové látky.
31. Společně s výše presumovanými znalostmi každého účastníka silničního provozu se však rovněž pojí otázka povědomí o právních důsledcích s tím spojených. Pozbytí řidičského oprávnění ve smyslu ustanovení § 94a má za následek nejen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, ale rovněž i pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.

32. Postup pro navrácení řidičského oprávnění je upraven v ustanovení § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu. Z něj se podává, že: „Po výkonu trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, po výkonu trestu nebo po uplynutí zkušební doby podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo po rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení, nebo po rozhodnutí o osvědčení nebo neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, nebo poté, kdy se má za to, že v této době došlo k osvědčení, rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a.“
33. Z ustanovení § 102 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 94a zákona o silničním provozu tak vyplývá, že po uplynutí doby zákazu činnosti nemůže řidič bez dalšího opět řídit motorové vozidlo. „Takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení, který vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. dubna 2012, č. j. 7 As 137/2011 – 52).
34. Nejvyšší správní soud tuto problematiku v citovaném rozsudku dále rozvádí: „Podle zákona o silničním provozu je výslovně vyloučen automatismus spočívající v tom, že po uplynutí doby zákazu činnosti může řidič bez dalšího opět řídit motorové vozidlo. Takový postup by byl jistě možný, ale zákonodárce zvolil jiný, vůči řidičům administrativně náročnější a přísnější, postup, a sice vrácení řidičského oprávnění na žádost ve zvláštním řízení. Je nepochybné, že takový postup vede k faktickému prodloužení doby, po kterou řidič nemůže řídit motorové vozidlo, minimálně o dobu trvání procedury vrácení.“
35. Krajský soud doplňuje, že navrácení řidičského průkazu (konec procedury) je podle ustanovení § 114 odst. 1 zákona o silničním provozu úkonem správního orgánu spočívajícím ve fyzickém předání řidičského průkazu žadateli na základě pravomocného správního rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění. V této době je nejen možné zkoumat zdravotní a odbornou způsobilost řidiče (§ 102 odst. 5 zákona o silničním provozu), ale zároveň zajišťuje efektivní dozor nad výkonem zákazu činnosti.
36. „Pokud se ten, komu byl uložen zákaz činnosti, chová podle zákona a v zákonem stanovené lhůtě odevzdá řidičský průkaz, ví nebo přinejmenším má a musí vědět, že nedisponuje osvědčením nezbytným k řízení motorových vozidel. Je tedy skoro vyloučeno, aby i v době trvání zákazu činnosti z nedbalosti řídil bez řidičského oprávnění. Signálem, že opět řídit může, je právě vrácení řidičského oprávnění a následně řidičského průkazu postupem podle ust. § 102 a § 114 zákona o silničním provozu. Při nedodržení uvedeného postupu odevzdání a vrácení řidičského průkazu hrozí, že řidič, který má řidičský průkaz u sebe, ač jej měl ve stanovené lhůtě odevzdat, by mohl řídit motorové vozidlo i bez řidičského oprávnění, přičemž jeho pochybení by nemuselo být, např. při zběžné kontrole policií bez prověření příslušných evidencí, jednoduše zjiřitelné. Právě tomu má zabránit mechanismus odevzdání a vrácení řidičského průkazu, za jehož dodržení se řidič, který řidičský průkaz odevzdal, po dobu odevzdání žádným takovým průkazem nemůže prokázat.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. dubna 2012, č. j. 7 As 137/2011 – 52).
37. Nadepsaný soud podotýká, že žalobce navíc nijak nezpochybnil, že by řidičský průkaz neodevzdal, proto lze naznat, že v souvislosti s jeho řádným odevzdáním rovněž nabyl

povědomí o tom, že spolu s tímto průkazem pozbývá své řidičské oprávnění jako takové. Z vyjádření žalobce navíc vyplynulo, že ten si byl svých práv a povinností navíc plně vědom, jelikož přiznal, že již má hotovy psychotesty a svůj čin považoval za tzv. cvičnou jízdu před závěrečnými zkouškami (pozn. - výpověď o podání vysvětlení žalobce byla shrnuta i v rámci ústního jednání dne 29. 7. 2019). Žalobce zároveň v průběhu správního řízení několikrát měnil svůj postoj k projednávané věci, který zavrhuje pochybnosti o celkové věrohodnosti jeho tvrzení.

38. Soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobci mělo být známo, že v případě, kdy chtěl opětovně začít řídit motorová vozidla po pozbytí řidičského oprávnění ve smyslu ustanovení § 94a zákona o silničním provozu, je povinen zažádat o jeho vydání příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností tak, jak uvádí ustanovení § 102 zákona o silničním provozu, přičemž ten následně rozhodne o vrácení předmětného řidičského oprávnění. Teprve poté by žalobce mohl opětovně začít řídit motorové vozidlo. Pro úvahy nad dobrou vírou žalobce nebyl za takto zjištěného skutkového ani právního stavu žádný prostor. Soud proto nemohl shledat ani tuto žalobcovou námitku důvodnou.
39. S ohledem na shora uvedené musel krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

40. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 7. prosince 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce